

Globaliseringskonferansen 2026

En annen verden er mulig – 25 år etter

Makt – Motmakt – Veivalg

Den globale situasjonen i 2026 preges av sammenfallende kriser og en historisk maktkonsentrasjon. Økonomisk, politisk og teknologisk makt samles i stadig færre hender, mens stadig flere mennesker mister reell innflytelse over eget liv, arbeid og framtid.

I en slik verden må vi styrke det organisatoriske arbeidet som binder bevegelsene sammen og gir reell innflytelse til de mange, ikke bare til de få. Å dele kunnskap om hva som faktisk bygger fellesskap, solidaritet og demokratisk makt er vårt viktigste alternativ til videre avdemokratisering.

Da Globaliseringskonferansen og Norges Sosiale Forum ble etablert etter årtusenskiftet, var utgangspunktet en verden preget av nyliberal offensiv og markedsliberalisering. I 2001 handlet det om:

- WTO og frihandelens makt
- Nyliberalismen som dominerende ideologi
- Markedets forrang over politikk
- Global urettferdighet og økonomisk utbytting

Konferansens slagord var da «**En annen verden er mulig**».

25 år senere står vi i en annen verden. Spørsmålet er ikke bare om en annen verden er mulig, men hvordan verden faktisk har utviklet seg – og hvorfor vi nå er langt unna det mange av oss forestilte oss den gangen. Hvor er vi på vei – dersom kursen ikke endres?

Verden i 2026 – en ny maktorden

Vi står midt i framveksten av en ny autoritær kapitalisme, preget av tekoiligarki og det som stadig oftere beskrives som technofeudalisme. Markeder erstattes av plattformer, og borgere reduseres til brukere. Politisk makt flyttes vekk fra folkevalgte institusjoner, og inn i de superrikes selskapslokaler og uformelle maktnettverk. Overvåkning, algoritmekontroll, informasjonskrig og desinformasjon har blitt sentrale maktverktøy – også i samfunn som fortsatt omtales som demokratiske.

Samtidig er offentligheten i oppløsning. Politisk konflikt handler stadig mindre om løsninger og mer om hvem som får definere virkeligheten. Felles referanser brytes ned, offentligheten fragmenteres, og kollektiv handlekraft svekkes. I dette landskapet trekker mange seg tilbake fra meningsutveksling – ikke av likegyldighet, men av frykt for å forsterke polarisering, misforståelser og konflikt. Resultatet er en taushet som gagnar autoritære aktører, mens frykt, sinne og identitet mobiliseres ovenfra.

Krig, krise, kapital og kontroll

Denne utviklingen forsterkes av krig, opprustning og geopolitisk rivalisering. Sivile og barn rammes hardest. Ifølge Redd Barna lever rundt en halv milliard barn i aktive konfliktområder, og flukt er blitt en varig livsbetingelse for stadig flere. Krig, klimaendringer og ekstrem økonomisk ulikhet smelter sammen til én global krise.

Klima-, natur- og ressurskrisen er ikke et bakteppe, men en drivkraft i den nye globale maktordenen. FN anslår at 2,3 milliarder mennesker mangler trygg tilgang på mat og vann. Samtidig ser vi en ny råvareimperialisme vokse fram, der stormakter og selskaper sikrer seg kontroll over energi, land, mineraler og infrastruktur gjennom økonomisk press, militær makt og politiske unntakstilstander. Trumpismen har gjort denne logikken eksplisitt: folkerett, klimaansvar og internasjonale forpliktelser viker for nasjonal råderett, maktpolitikk og «deal-making». Venezuela og Grønland viser hvordan kampen om ressurser igjen er blitt geopolitikkens harde kjerne – med direkte konsekvenser for konflikt, miljøødeleggelser, migrasjon og sosial destabilisering.

Samtidig har økonomisk ulikhet og maktkonsentrasjon nådd nivåer vi må tilbake til før den franske revolusjonen for å finne maken til – drevet fram av en global orden bygget på kolonial arv, rasisme og systematisk maktoverføring oppover – gjennom generasjoner.

Autoritær normalisering

I dette landskapet vokser vår tids fascisme fram – normalisert, teknologisk forsterket og demokratisk forkledd. Rettigheter uthules, protest kriminaliseres, og sivilsamfunnets handlingsrom krymper. Autoritær styring framstår ikke lenger som en trussel, men som et svar på kriser politikken selv har mistet evnen til å håndtere. Når folkevalgte ikke evner å møte folks hverdagsutfordringer, fylles tomrommet av krefter som tilbyr kontroll, syndebukker og disiplin i stedet for løsninger.

Flere utviklingstrekk vekker ubehagelige historiske paralleller. I USA opererer institusjoner som ICE med oppadrettet lojalitet, der politiske signaler veier tyngre enn rettssikkerhet og lokal demokratisk kontroll. Når statlige sikkerhetsapparater gis mandat til å handle «over» sivile rettigheter overfor definerte grupper, er dette et klassisk faresignal. Det samme ser vi i andre demokratier, der Israels pågående krigføring, okkupasjon og folkemord skjer med åpenbar tilsidesettelse av folkeretten og sivilt vern – og med aktiv støtte fra vestlige stormakter. Når unntakstilstand normaliseres, er det ikke bare enkeltgrupper som trues, men hele det demokratiske grunnlaget.

Hverdagen under press

Disse utviklingene former arbeidsliv, hverdagsliv og kroppslig autonomi. Kunstig intelligens, automatisering og globale verdikjeder forskyver maktforhold raskere enn fagbevegelsen og politiske institusjoner klarer å svare. For mange – særlig unge menn – kombineres økonomisk utrygghet og tap av status med en digital offentlighet der sinne, konspirasjoner og kvinnehat systematisk kanaliseres og politiseres.

Samtidig ser vi et globalt tilbakeslag i spørsmål om kjønn, kropp, arbeidsliv og makt. Patriarkalske og autoritære ideer gjenoppstår i digitale former, tett koblet til mannosfære-kultur, reaksjonær identitetspolitikk og nettbasert radikalisering. Dette normaliserer vold, trakassering og sosial kontroll, samtidig som angrep på reproduktive rettigheter brukes som politiske mobiliseringsverktøy. Kjønn og kropp er ikke sidekonflikter,

men en del av samme autoritære maktorden som også former arbeidslivet. En konsentrert økonomisk elite nekter å dele makt og verdiskaping gjennom tariffavtaler og kollektiv organisering. Kampen om kontroll over kropp, arbeid og livsvilkår er én sammenhengende konfliktlinje.

Et strategisk veiskille

GK26 tar utgangspunkt i at venstresiden, fag-, freds-, miljø- og sosiale bevegelser står ved et historisk veiskille. Mange av verktøyene som fungerte rundt årtusenskiftet, har i dag begrenset gjennomslagskraft i møte med plattformstyrt offentlighet, affektpolitikk og konsentrert kapital- og teknologimakt.

Samtidig minner historien oss om at demokratisering aldri kom fra høflig påvirkning alene. Kanskje må vi gjenoppdage – og videreutvikle – de kollektive maktmidlene som tidligere gjorde fagbevegelse og sivilsamfunn i stand til å flytte makt, endre spilleregler og utvide demokratiet i praksis.

- Hva skjer med demokratisk motstand når offentligheten styres av plattformer som tjener på konflikt, polarisering og raseri?
- Er vi i ferd med å tape kampen om både virkelighetsforståelsen og framtiden?
- Når arbeid, fellesskap og framtidshåp forsvinner – hvem fyller tomrommet, og hvorfor når autoritære nettmiljøer oftere fram enn folkebevegelser?
- I en verden som beveger seg i autoritær retning, hvilke strategier kan faktisk gjenreise solidaritet, organisering og politisk kraft? Hva kan vi lære av historien?
- Hvis autoritær makt i dag fremstår mer handlekraftig enn demokratisk motstand – er det makten som har blitt for sterk, eller motstanden som har blitt for svak?

Forslag til fire hovedspor for GK26

HOVEDSPOR 1: Hvem styrer verden i dag?

Maktubalanse, krise og autoritær normalisering

I 2026 fungerer kriser ikke lenger som unntak, men som styringsform. En konsentrert kapitalelite av superrike eiere og transnasjonale selskaper kontrollerer i dag kritisk infrastruktur for arbeid, energi, teknologi, kommunikasjon, medier og våpenproduksjon, mens demokratisk styring uthules. Tekologigiganten er den mest synlige delen av denne makten, og samler kontroll over data, industri, råvarer og energi i et tempo politiske systemer ikke evner å regulere. Spørsmålet er ikke hvem som vinner valg, men om dagens ekstreme maktubalanse i det hele tatt er forenlig med demokrati – eller om vi er på vei inn i et nytt før-demokratisk system. Samtidig pågår en målrettet klassekamp ovenfra, der arbeidsgivere og høyresiden forsøker å svekke fagbevegelsen, løse de rikeste fra samfunnskontrakten og gjøre rettigheter til markedsvarer. Sporet tar utgangspunkt i at uten en sterk, offensiv fagbevegelse og kollektiv motmakt, vil kapitalens makt fortsette å vokse – på bekostning av både folkestyre og sosial rettferdighet.

HOVEDSPOR 2: Hvem tjener på krig?

Opprustning, våpenmakt og krig som normaltilstand

Sporet tar for seg den globale opprustningen og krigføringen som strukturelle drivkrefter i dagens verdensorden. Krig og militarisering framstilles som sikkerhetspolitikk, men fungerer i praksis som makt- og profittsystemer tett koblet til våpenindustri, teknologi, energi og

finans. Sporet utfordrer myten om at fred skapes gjennom opprustning, og analyserer hvordan krig, krigskultur og våpenprofitt undergraver demokrati, forsterker autoritære trekk og rammer sivile, barn og natur hardest. Hvordan flytter vi ressurser, makt og prioriteringer fra krig til fred – og hvordan bygger vi fred som politikk og kultur i vår samtid?

HOVEDSPOR 3: Hvem kontrollerer deg og dine omgivelser?

Arbeid, kropp, teknologi, klima og miljø i en tid uten bremses

Sporet samler kampene der makt griper direkte inn i hverdagsliv, arbeidsliv, kroppslig autonomi og forholdet mellom menneske og natur, og viser hvordan klima, teknologi og sosial kontroll i dag utgjør én sammenhengende politisk konflikt. Kunstig intelligens, automatisering og nye globale verdikjeder endrer maktforhold i arbeid, økonomi og ressursforvaltning raskere enn fagbevegelsen og politiske institusjoner klarer å svare. Samtidig konsentreres kontrollen over natur, energi, mat og genetiske ressurser i stadig færre hender – gjennom teknologi, patenter, datasystemer og industrielle matsystemer som strekker seg helt ned på gennivå. Denne teknologiske kontrollen kobles tett til patriarkalske og autoritære prosjekter som regulerer kjønn, kropp og reproduktive rettigheter, og normaliserer overvåkning, vold og ulikhet. Hvordan formes våre liv, våre relasjoner og vårt forhold til naturen av algoritmer, plattformer og teknologiske maktsystemer – og hvem tjener på den avmakten, polariseringen og radikaleringen som følger?

HOVEDSPOR 4: Hvordan bygger vi bedre organisert motmakt?

Organisering, strategi og politiske veivalg

Et selvkritisk og framoverskuende spor om hvordan motstand kan utvikles fra protest og mobilisering til varig organisering, samordnet strategi og reell politisk kraft. Sporet tar utgangspunkt i at mange av verktøyene som har preget venstresiden, fag-, freds-, miljø- og sosiale bevegelser de siste tiårene ikke lenger virker i møte med teknologisk makt, fragmentert offentlighet og innsnevret handlingsrom. Her stilles spørsmål om hvordan avmakt produseres, hvordan allianser kan bygges på tvers av bevegelser og generasjoner, og hvordan analyse kan bli handling i en mer autoritær tid. Fagbevegelsen er fortsatt en av få arenaer der makt og verdier kan omfordes – men har den glemt sin egen historie? Kan erfaringer fra masseorganisering i 1920–30-årene og solidaritetsbevegelser på 1970–80-tallet peke ut nye veier videre?

Stemmer fra det globale sør

GK26 vil løfte fram stemmer, erfaringer og strategier fra det globale sør som avgjørende perspektiver for å forstå både årsakene til krisene og mulige veier videre. Erfaringer med motstand, organisering og overlevelse i samfunn preget av krig, autoritært styre og økonomisk utbytting er sentrale også for å utvikle realistiske strategier i Norge og Europa.

Tverrgående ramme: Veivalg 2051.

25 år etter 2001 – og halvveis mot 2051 – står verden ved et historisk veiskille. GK26 er en jubileumskonferanse, men også en fot i bakken og en evaluering av det siste halve århundre med kamp. Samtidig er det avgjørende å erkjenne at spørsmålene vi står overfor i dag ikke er de samme som for 25 år siden. Den globale konteksten er grunnleggende endret, og det krever at vi evner å redefinere både problemforståelser, strategier og politiske svar. Konferansen må derfor insistere på at håp uten strategi ikke er nok – og invitere til å

gjenoppfinne politisk fellesskap, solidaritet og motmakt i en tid der mye trekker i helt motsatt retning.

Hvis ikke nå – når? Hvis ikke vi – hvem? Veivalgene tas uansett.

Et kvart århundre etter «En annen verden er mulig». Forblir det et slagord – eller blir det en politisk virkelighet i 2051?

Når makt konsentreres på toppen, må motmakt bygges nedenfra.